

τὰ νεοσύλληκτα αὐτῆς τάγματα ἔπαθον ἤττας δεινὰς ἐν Ἀσίᾳ μὲν παρὰ τῶν Ἀράβων ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Διογένην ἐν Θράκῃ δὲ παρὰ τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Φιλητὸν, ἔξαπέστειλεν οὐδὲν ἤττον τῷ 789 εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν τὸν σακελλάριον καὶ λογοθέτην τοῦ στρατιωτικοῦ Ἰωάννην, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸν Ἀδαγλιν καὶ τὸν πατρικίον τῆς Σικελίας Θεόδωρον καταπολεμήσῃ τοὺς Φράγκους. Εἶχε δὲ πέμψει προηγουμένως πρὸς τὸν Ἀριχιν δύο ἐκ Σικελίας ἄνδρας κομίσαντας αὐτῷ τὸν ἑλληνικὸν ἱματισμὸν ὃν ὤφειλε νὰ περιβληθῆ, τὸ δίπλωμα τοῦ πατρικίου καὶ τὸν τύπον καθ' ὃν ἔδει νὰ κείρῃ τὴν κόμην αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἀποθνήσκει ὁ Ἀριχίς, οἱ δὲ βενευσεντῖνοι ὄχι μόνον δὲν ἐδέχθησαν τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ἀλλὰ καὶ ἠτοιμάσθησαν νὰ πολεμήσωσιν αὐτὸν τῇ συνδρομῇ τῶν Φράγκων· συγκροτηθείσης δὲ μάχης, ὁ στρατηγὸς Ἰωάννης ἠττήθη καὶ ἐφονεύθη. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ πάπας ἔκτοτε συνεδέθη ἔτι στενωτέρου μετὰ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Φράγκων, διὰ τῆς προστασίας τοῦ ὁποίου ἐξησφάλιζε καὶ ἠῤῥεαν τὸ ἐκκλησιαστικὸν αὐτοῦ κράτος⁽¹⁾ οἱ δὲ ἡμέτεροι ἤκιστα ἦσαν διατεθειμένοι ν' ἀποδώσωσι τὰ δημευθέντα κτήματα καὶ τὰς ἀφαιρεθείσας διοικήσεις· ὁ πάπας δὲν ἔξαπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συνόδου· ὁ ἡγεμὼν τῶν Φράγκων Κάρλοσ ὠργίσθη ὡσαύτως διὰ τὴν διάλυσιν τῆς μνηστείας· ἔνεκα δὲ πάντων τούτων αἱ μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως σχέσεις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διελύοντο.

Ἐν τῇ πάλῃ λοιπὸν ταύτῃ μεταξὺ τῆς μερίδος τοῦ Ταρασίου καὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους ἀντιμεταρρουθμιστῶν ἡ Εἰρήνη ἐτάσσετο μετὰ τοῦ Ταρασίου, ὅτε αἴφνης ἐκινδύνευσεν ὑπὸ τοῦ ἰδίου υἱοῦ. Ἐν ἔτει 790 ὁ Κωνσταντῖνος Σ' ἦτο ἤδη εἰκωσαετῆς περιπόου, καὶ ὅμως ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν πραγματικὴν ἐξουσίαν. Τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ προετάσσετο τοῦ τῆς Εἰρήνης ὀνόματος εἰς ἅπαντα τὰ βασιλικά διατάγματα καὶ νομοθετήματα· ἀλλὰ κατὰ τὰ ἄλλα τοσοῦτον ὀλίγη ἦτο ἡ ἀληθῆς αὐτοῦ δύναμις ὥστε, κατὰ τὴν ὁμοιογίαν τοῦ Θεοφάνους, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ συχάσῃ τῷ βασιλεῖ, ὅλοι δὲ προσήρχοντο πρὸς τὸν λογοθέτην Σταυράκιον τὸν τὰ πάντα κατέχοντα. Τὸν Κωνσταντῖνον λέγει ὁ αὐτὸς χρονογράφος ρωμαλεὸν καὶ ἱκανόν· ρωμαλεὸς ἴσως ἦτο, ἱκανὸς δὲ βεβαίως δὲν ἀνεδείχθη ὑπὸ τῶν πραγμάτων. Εἶχεν ὅμως, φαίνεται, τὴν συγείδησιν τοῦ ἐξευτελισμοῦ εἰς ὃν κατεδικάζετο ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τὴν συνείδησιν ταύτην ὑπέτρεφον οἱ εἰς αὐτὸν ἀφωσιωμένοι ὀλίγοι ἄνδρες, ὁ μάλιστα Πέτρος, καὶ οἱ πατρικιοὶ Θεόδωρος ὁ Καμουλιανός, καὶ ὁ Δαμιανός, ἐνῶ ἡ πολυάρθμος σπεῖρα τῶν περὶ τὴν βασιλίσαν αὐλικῶν, ὧν προῖστατο ὁ λογοθέτης Σταυράκιος, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὴν φιλαρχίαν καὶ δεισιδαιμονίαν τῆς Εἰρήνης, εἶχον καταπέσει ἀπ' ἐναντίας αὐτήν, ὡς ἐκ τῶν προγνωστικῶν πληροφορηθέντες ὅτι οὐκ ἔστιν ὠρισμένον παρὰ Θεοῦ νὰ καταλάβῃ ὁ υἱὸς αὐτῆς τὴν βασιλείαν, ἀλλ' ὅτι ἡ βασιλεία ἀνήκει εἰς αὐτήν ἐκ Θεοῦ αὐτῇ δεδομένη. Κατὰ τὸ σύνθημα τὰ ἐκατέρωθεν συμφέροντα ὑπέθαλπον τὴν ἔριν, διότι οἱ περὶ τὸν Κωνσταντῖνον ἄνδρες ἠλπίζον ὅτι αὐτοῦ ἀρξάντος θέλουσι περιέλθει εἰς χεῖρας αὐτῶν ἅπαντα τὰ ὠφελήματα ὅσα ἐνέμοντο οἱ περὶ τὴν Εἰρήνην καὶ τὸν Σταυράκιον. Ὅθεν κατέπεισαν τὸν νέον βασιλέα ν' ἀρπάσῃ τὴν πρώτην ἐπιτηδεῖαν πρὸς τοῦτο περίστασιν, ἵνα συλλαβὼν τὴν βασιλίσαν καὶ ἐξορίσας εἰς

(1) Αὐτὸ δηλαδὴ, ὅπερ πρὸ ὀλίγου ὁ συγγραφεὺς ὠνόμασε κοσμικὸν καὶ πολιτικὸν κράτος τοῦ πάπα. Ἐνταῦθα μετέφρασε τὸ ὄνομα πιθανῶς ἐκ τοῦ γερμανικοῦ Kirchenstaat = τὸ παπικὸν κράτος, τὸ κράτος τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας τὸ πολιτικόν.

